Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2022-1077

(mr. A.J. van Putten, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Klacht ontvangen op	4 mei 2022
Ingediend door	De consument
Tegen	Vesting Finance Servicing B.V., gevestigd te Amersfoort, verder te noemen de kredietverstrekker
Datum uitspraak	20 december 2022
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering toegewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

BKR-registraties, verjaring. De consument vordert verwijdering van de BKR-registraties die op zijn naam zijn geplaatst, omdat deze het gevolg zijn van identiteitsfraude en de consument er een groot belang bij heeft dat de registraties worden verwijderd. Bovendien is de vordering volgens de consument verjaard. De kredietverstrekker heeft betwist dat van verjaring sprake is. Het beroep op verjaring slaagt, nu de verjaringstermijn op grond van artikel 7:28 Burgerlijk Wetboek (BW) twee jaar bedraagt. De commissie weegt in de belangenafweging mee dat de consument voor het eerst op 26 juni 2014 een beroep op verjaring had kunnen doen en dat in dat geval de registratietermijn van vijf jaar op die datum was aangevangen. Dit leidt ertoe dat de belangenafweging uitvalt in het voordeel van de consument en dat de vordering wordt toegewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de kredietverstrekker; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de kredietverstrekker.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 10 november 2022. Partijen zijn aldaar verschenen.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 19 september 2002 heeft de consument een overeenkomst gesloten met (een rechtsvoorganger van) de kredietverstrekker, met betrekking tot de uitgestelde betaling voor de aankoop van meubels voor een bedrag van € 4.500,-.

2.2 Op 14 januari 2004 is op naam van de consument een A-codering (achterstand) geregistreerd.

2.3 Op 16 mei 2004 is daar een 2-codering (opeising) aan toegevoegd.

De klacht en vordering

2.4 De consument vordert verwijdering van de BKR-registraties.

2.5 De consument legt hieraan het volgende ten grondslag. De BKR-registraties zijn het gevolg van identiteitsfraude. De meubels waarvoor de consument wel een krediet heeft afgesloten zijn in maart 2003 met de verkoop van zijn huis afbetaald. Dit was een verplichting voor het verkrijgen van een hypothecaire lening. De consument stelt dat als de kredietverstrekker nog iets van hem te vorderen heeft, ze hem daarvan op de hoogte had moeten stellen. De consument heeft echter nooit iets vernomen van de kredietverstrekker en heeft ook geen aanmaningen ontvangen. De consument wil graag een verhoging van zijn hypothecaire lening aanvragen, zodat hij zijn woning kan verbouwen en het beleggingsgedeelte van zijn hypothecaire lening hiermee kan aflossen. De woning dient te worden verbouwd, omdat de woning in waarde daalt doordat onder meer de keuken en vloer zijn verouderd en nu niet kunnen worden vervangen. Door de BKR-registraties wordt hij hierin belemmerd. De consument kan daarnaast geen auto leasen vanwege de registraties.

Het verweer

2.6 De kredietverstrekker heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Behandelbaarheid klacht

3.1 De kredietverstrekker voert als meest verstrekkende verweer aan dat de klacht niet behandelbaar moet worden verklaard, omdat de consument zijn klacht te laat heeft ingediend. Dit verweer slaagt niet.

3.2 In het onderhavige geval is weliswaar eerder door de consument een verzoek tot verwijdering aan de kredietverstrekker gedaan, die daarover op 3 december 2019 een definitief standpunt heeft ingenomen, en heeft de consument daar destijds niet een klacht over ingediend bij de Geschillencommissie BKR.

3.3 Artikel 21 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) bepaalt echter dat de consument te allen tijde het recht heeft om vanwege zijn specifieke situatie bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens. Dit betekent dat de consument altijd het recht behoudt om opnieuw een verzoek te doen tot verwijdering van de BKR-registraties vanwege zijn persoonlijke situatie.

3.4 De consument heeft dat in dit geval op 11 maart 2022 nogmaals gedaan. Op 4 april 2022 heeft de kredietverstrekker dit verzoek afgewezen, met een verwijzing naar de brief van 3 december 2019. De consument heeft vervolgens op 4 mei 2022 een klacht ingediend bij Kifid. Dit is binnen drie maanden nadat de kredietverstrekker (nogmaals) een definitief standpunt heeft ingenomen en is hiermee tijdig. De commissie zal de klacht van de consument dan ook inhoudelijk behandelen.

Verjaring

3.5 De consument heeft aangevoerd dat hij nooit iets heeft gehoord over de onderhavige vordering en dat hij daarom van mening is dat hij niets meer hoeft te betalen. De commissie begrijpt deze stelling van de consument aldus dat hij een beroep doet op verjaring. De kredietverstrekker heeft betwist dat van verjaring sprake is en voert daartoe aan dat de verjaringstermijn in het onderhavige geval vijf jaar bedraagt, dat er tot en met 26 juni 2012 door de consument betalingen zijn verricht en dat vervolgens op 17 november 2015 weer een aanmaning is verzonden. Hiertussen zit minder dan vijf jaar, zodat volgens de kredietverstrekker van verjaring geen sprake is.

3.6 Dit verweer slaagt niet. Artikel 7:28 BW bepaalt dat een rechtsvordering in geval van consumentenkoop na verloop van twee jaren verjaart. In het onderhavige geval is sprake van een overeenkomst tot financiering van de koopprijs van een consumenten-koop. Tussen die beide overeenkomsten kan een dusdanige verbondenheid bestaan dat de bescherming die artikel 7:28 BW beoogt te bieden zich ook uitstrekt tot de vordering tot aflossing van het krediet.[1] Van een dusdanige verbondenheid is in dit geval sprake, nu het krediet ziet op een consumentenkoop en de verkoper ook wordt genoemd in de kredietovereenkomst. Dit betekent dat de verjaringstermijn in het onderhavige geval twee jaar bedraagt.

[1] Zie Hoge Raad 10 augustus 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW4992 en gerechtshof Den Haag 8 april 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:1093, te vinden op www.rechtspraak.nl en geschillencommissie Kifid nr. 2022-0535, te vinden op www.kifid.nl.

3.7 Tussen 26 juni 2012 en 15 november 2017 zijn door de consument geen betalingen verricht en ook is niet gebleken dat er in die periode aanmaningen zijn verzonden. Hiertussen zit een periode van meer dan twee jaar, zodat het beroep op verjaring op grond van artikel 7:28 BW slaagt. De kredietverstrekker kan dan ook vanaf de datum van het beroep op verjaring niet langer betaling van de onderhavige vordering afdwingen. Dat betekent echter niet dat als gevolg daarvan de registraties zouden moeten worden verwijderd. Verjaring werkt immers pas vanaf het moment dat daar een geslaagd beroep op is gedaan. Dit betekent dat de kredietverstrekker een werkelijke einddatum moet laten plaatsen in het CKI per de datum waarop de consument voor het eerst een geslaagd beroep heeft gedaan op verjaring. In dit geval is dat 4 mei 2022 de datum van het klachtformulier, waaruit de commissie afleidt dat de consument een beroep op verjaring doet. Wel is de commissie van oordeel dat de verjaring en de periode die is verstreken na de datum waarop voor het eerst een beroep op verjaring had kunnen worden gedaan in het kader van de belangenafweging moet worden meegewogen.

Juridisch kader

3.8 Of de BKR-registraties moeten worden verwijderd, moet worden beoordeeld op grond van de bepalingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). De relevante bepalingen uit de AVG zijn opgenomen in de bijlage. Daarbij neemt de commissie het volgende als uitgangspunt.

3.9 De BKR-registratie houdt op grond van artikel 4 lid 1 en 2 AVG een verwerking van de persoonsgegevens van de consumenten in. De kredietverstrekker is in dit kader verwerkingsverantwoordelijke. Artikel 6 lid 1 AVG bepaalt dat verwerking van persoonsgegevens alleen is toegestaan als ten minste aan één van de in dat artikel genoemde voorwaarden is voldaan. De rechtmatigheid van de BKR-registratie berust op de grondslag die is genoemd in artikel 6 lid 1 sub f AVG.[2] Daarin is bepaald dat de verwerking van persoonsgegevens rechtmatig is wanneer deze noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke (de kredietverstrekker) of van een derde, behalve wanneer – kort gezegd – de privacy-belangen van de betrokkene (de consument) zwaarder wegen dan die belangen.

3.10 Op grond van artikel 21 lid 1 AVG heeft de betrokkene te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens. De verwerkings-verantwoordelijke moet de verwerking van de persoonsgegevens dan staken, tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene.

[2] HR 3 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1814, te vinden op www.rechtspraak.nl.

Het is dus aan de verwerkingsverantwoordelijke om aan te tonen dat zijn dwingende gerechtvaardigde belangen zwaarder wegen dan de belangen of de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene. Als het bezwaar van de betrokkene op grond van artikel 21 lid 1 AVG slaagt, dan heeft de betrokkene het recht dat zijn persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging worden gewist.[3]

3.11 Er zal dus een belangenafweging moeten plaatsvinden op basis van artikel 21 lid 1 AVG, tussen enerzijds de belangen bij handhaving van de BKR-registratie en anderzijds het belang van de consument bij verwijdering daarvan.

Belangenafweging

3.12 De commissie stelt vast dat de consument een concreet belang heeft bij zijn verzoek tot verwijdering van de BKR-registraties, namelijk het verkrijgen van een (verhoogde) hypothecaire lening. Daaraan heeft de consument ter zitting nog toegevoegd dat hij gaat scheiden en dat zijn ex-partner eist dat de gezamenlijke woning wordt verkocht. De consument moet in dat geval dus op zoek naar een nieuwe woning.

3.13 Uit het dossier is daarnaast niet gebleken dat de consument momenteel in een problematische schuldensituatie verkeert.

3.14 Naar het oordeel van de commissie leiden deze omstandigheden, waarbij niet is gebleken dat de consument nog een risico vormt voor zichzelf of de financiële sector en een concreet belang heeft bij verwijdering van de registratie, ertoe dat de registratie niet langer kan blijven staan dan vijf jaar na het moment dat de consument voor het eerst een beroep op verjaring had kunnen doen.[4] In dit geval had de consument al per 26 juni 2014 een geslaagd beroep op verjaring van de vordering kunnen doen. Als hij dat had gedaan was de registratie al op 26 juni 2019 verwijderd uit het register. Nu die datum inmiddels ruimschoots is verstreken (en er in de praktijk zelfs een veel langere registratie heeft plaatsgevonden) is de commissie van oordeel dat handhaving van de registratie niet langer gerechtvaardigd is en de registratie van de consument daarom volledig verwijderd moet worden.

3.15 Het voorgaande leidt ertoe dat de vordering van de consument wordt toegewezen.

[3] artikel 17 lid 1 sub c AVG
[4] Zie onder meer geschillencommissie Kifid nrs. 2022-0696, 2022-0890 en 2022-0535 te vinden op www.kifid.nl

4. De beslissing

De commissie beslist dat de kredietverstrekker de registraties in het CKI op naam van de consument moet (laten) verwijderen, binnen twee weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Artikel 4 Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) "persoonsgegevens": alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

2) "verwerking": een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens; (…)

Artikel 6 Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;
e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is. De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

Artikel 17 Recht op gegevenswissing ("recht op vergetelheid")

1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:
(…)
c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2; (…)

Artikel 21 Recht van bezwaar

1. De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, onder e) of f), van artikel 6, lid 1, met inbegrip van profilering op basis van die bepalingen. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. (…)